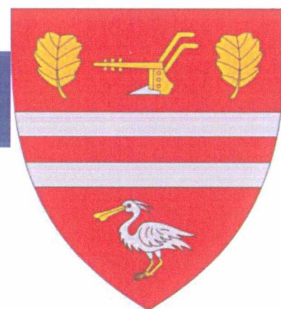

2017 OKT: 26.

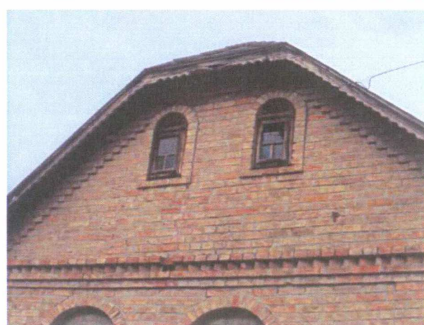
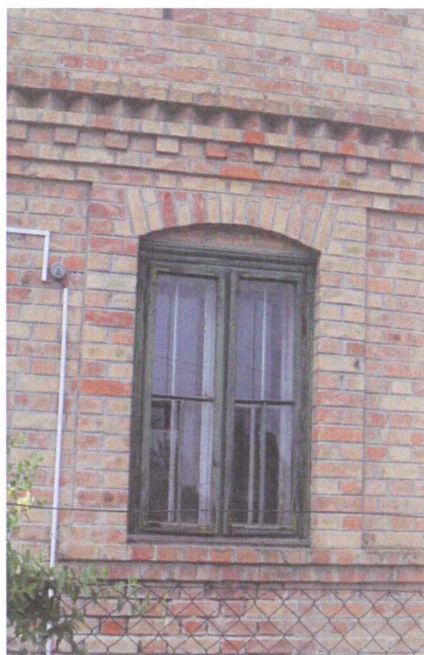
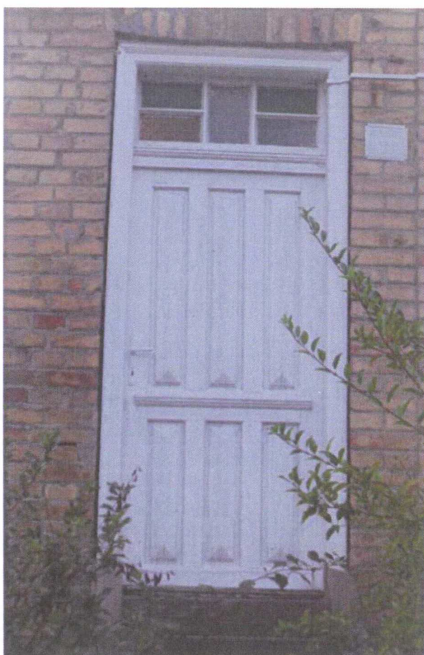
Erkezett: 2017. 10. 20.

Ü.i.sz.: S/602-21/2017

Előírat sz:

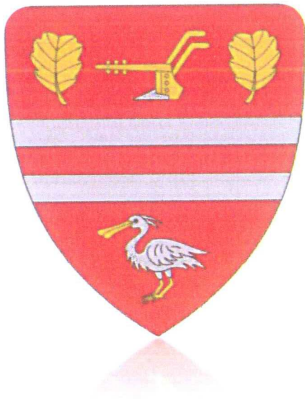

Sáregres Településképi Arculati Kézikönyve

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ	3
2. SÁREGRES BEMUTATÁSA - ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER	4
3. ÖRÖKSÉGÜNK - A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK	7
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK - ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL	16
5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA - UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZTEREK	26
6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK	37
7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK	44
8. IMPRESSZUM	46

1. BEVEZETÉS, KÖSZÖNTŐ

Életünket, mindennapjainkat építészeti terekben, az épületekből településekké integrálódott terekben éljük. Épített környezetünk adja hétköznapijaink és ünnepeink térbeli keretét, mely jó rész építészeti eszközökkel formálódik.

Az építés egy technikai, műszaki tevékenység, az építészet viszont, amikor formát ad a tereknek, díszíti azt, már művészet. Az építészet sajátossága, különbözősége más művészetektől, hogy teret alkot, olyan tereket, melyeket használunk, melyek keretezik életünket, örömeinket és bánatainkat, ünnepeinket és hétköznapijainkat, melyek életünk néha hangsúlyos, néha háttérbe húzódó, de mindenképpen állandó részeivé válnak.

Az épített környezet szinte észrevétlenül, de folyamatosan és kikerülhetetlenül hat ránk, hatása alól nem vonhatjuk ki magunkat. Befolyásolja közérzetünket, hangulatunkat.

Az épületeket belső tereik miatt építik, némi egyszerűsítéssel mondhatjuk, hogy az épületek jó részének belső térformálása „magánügy”, kialakítása a használóikra, tulajdonosokra tartozik. Ezzel szemben az épülettömegek szabad térben állna, mindenki érzékeli őket. Arcukkal, homlokzataikkal olyan tereket határolnak le, melyeket mindenki szabadon használhat, melyek a közösség tulajdonában vannak, melyek mindenkié.

Településeink közösségi tereinek a kialakítása, formálása közügy. Ahogyan egy lakás-belső a benne élő család kultúráját formázza, a települések utcái, utcaképe, közterei a település társadalmának kultúráját, hagyományait tükrözik.

A Településképi Arculati Kézikönyv elkészítésének célja, hogy felderítse, felmérje a település művi és természeti sajátosságait, értékeit, javaslatot tegyen a védelemre méltó építészeti értékek rögzítésére, a település képét meghatározó területek beazonosítására.

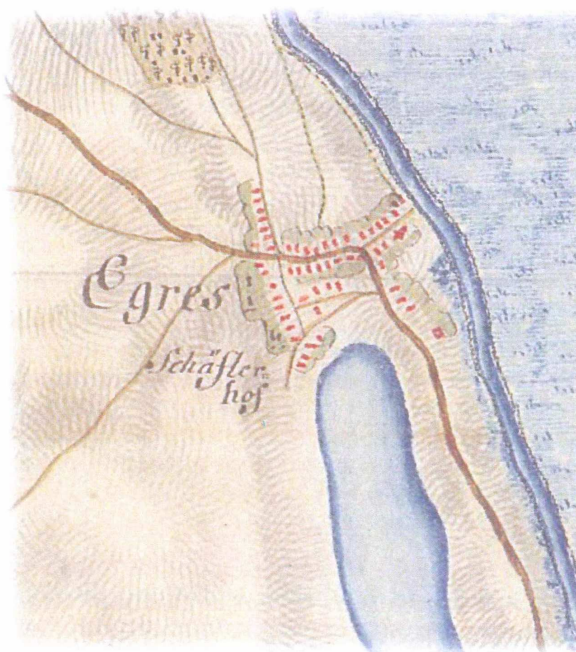
2. SÁREGRES BEMUTATÁSA

Nyugat-Magyarországon, a Balaton és a Duna között fekszik Sáregres, mely uradalmi központból kialakult több utcás szalagtelkes település a Nyugat-Mezőföld délkeleti részén, a Sárvíz-völgy jobb partján. A szalagtelkes falvak általában organikusan, megfogalmazott szabályozás nélkül alakultak ki. Ez az alaprajzban úgy jelenik meg, hogy az utca is, a telkek is változó szélességűek, az utca lágy hajlatokkal követi a terep alakulatait, s ezért sok esetlegesség mutatkozik. Alaprajzát az utca és az utcára merőleges keskeny, hosszú telkek rendje határozza meg.

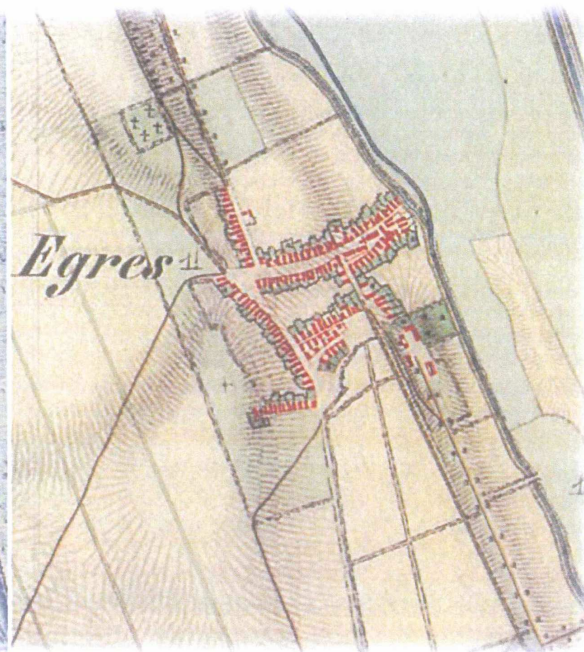
Megközelíthetősége közúton: Székesfehérvártól délre a 63-ad úton Cecéig, onnan nyugatra vagy a Szabadbattyánra vezető mellékúton; Megközelíthetősége vasúton: Budapest – Pustaszabolcs - Sárbogárd - Dombóvár - Pécs vonalon.

Története 1276-ra nyúlik vissza, akkor említik először Egrus néven, majd 1324-ben Beseneu-Egrus néven. 1276-ban Egresi Máté választott bíró volt. 1324-ben Hörcsök, Hatvan és Besenyő-Egres révjével együtt Simontornyához tartozott. 1324-ben Károly Róbert király Simontornyát a várral és területeivel együtt Budavár főbírájának, Hensch fia János-nak adta. 1341-ben Besenyő-Egrest és Hatvant Zsadányi János fia, Gergely besenyő – mint besenyő elődeit megillető részt – követelte a királytól, végül lemondott róla Hensch fia János mester javára. 1334-ben a veszprémi főesperességbe tartozó egyházának papja 40 kisdénár pápai tizedet fizetett.

Az XV. Századtól a XVI század közepéig Simontornyával egyező sorsú település. A XVI. század második felétől a gróf Cseszneky családhoz tartozó birtok. 1650 és 1945 között a Zichy család birtoka.

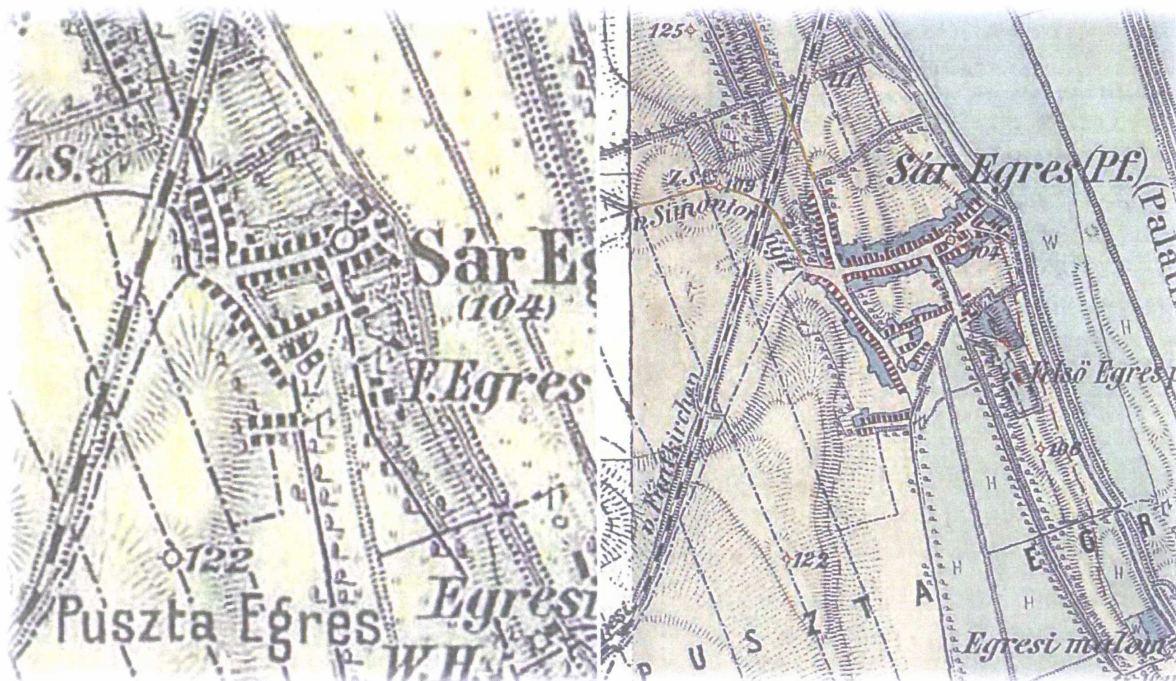

Első Katonai Felmérés (1763-1787)

Második Katonai Felmérés (1806-1869)

2. SÁREGRES BEMUTATÁSA

Magyarország Katonai Felmérése (1941)

Magyar Királyság (1869-1887) (1:25.000)

Sáregres arculatát az épített és a táji környezet együttesen alakította és alakítja napjainkban is. A település szerkezete, az utak rendszere, a beépítés jellege fontos tényező a településképf formálásában, ahogyan a táji adottságok, a művelési mód vagy a természetes növényzet is.

A település központja a falu főutcájának számító Kossuth utca mentén alakult ki. Szinte minden kereskedelemhez, szolgáltatáshoz kapcsolódó tevékenység ezen utca mentén vagy a közvetlen környezetükben telepedett meg. A település hagyományos lakóterületein az oldalhatáron álló épületek és keskeny telekméretek az általánosak.

Sáregresen nem jellemzőek a magas épületek, inkább a földszintes beépítés dominál. Ezeket egészítik ki a helyenként tetőtéri beépítéssel vagy egy plusz emelettel rendelkező épületek. A legmagasabb házak a Zrínyi utcai 80-90-es években épített földszint+emeletes épületek, illetve a mezőgazdasági termeléshez köthető silók.

Településkép, településkarakter

Az épített környezetről kipillantva a TÁJ KÖRNYEZETBE, rögtön szembetűnik, hogy Sáregresen kiterjedt halastó rendszer egy része található, melyet a település két csatornája, a Sárvíz (Nádor)–csatorna és a Sárvíz–malomcsatorna kísér. A lecsapolások már a 18 században elindultak, de a legmélyebb Sárvíz menti területeket szerencsére nem sikerült elhódítani a víztől. A gazdasági hasznosítás érdekében a huszadik század elején halastavakat alakítottak ki. A térség majd tizennégy kilométer hosszan elnyúló halastórendszere a Sárvíz, és a terület két legnagyobb lecsapoló csatornája – a Malom- és a Nádor-csatorna – mentén húzódik, mely tizenkét nagy (tíz- és hetvenhektáros felületű), tizenhat kisebb (legfeljebb öthektáros) tóból, valamint több keltető tóból áll. Sáregresen lévő tórendszer a Rétszilasi –tavak Természetvédelmi Területhez tartozik. Központja Rétimajor.

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Sáregresen egy országos védettségű műemlék és műemléki környezet található.

1820 körül épült. Településen kívül, a Malom-csatornára merőlegesen épült, téglalap alaprajzú, kétszintes, fölülkontyolt nyeregtetővel fedett épület. Homlokzatain egyszerű övpárkány fut körbe, az oromfalban három keskeny, félköríves záradéku szellőzőablak. A felső ablaksor álló téglalap, az alsó nyílások nagyjából ajtók, szabálytalan elrendezésben.

Az épület közepén, a vízfolyás fölött, két, széles, félköríves záradéku nyílás, befalazva. Kétkönyökfás oszlopsor által tartott, mestergerendás, fafödémés belső terében, az egykori felszerelés néhány darabja. Az épület hátsó felében volt a gépház a szivattyúval.

Az első részében kétszintes lakás, tölgyfalépcsővel, földszint átalakítva, az emeleten nyílt tüzelésű konyhai tűzhely maradványaival. Épült 1820 körül. Az 1860-as években Csók Lajos molnáré volt, itt született Csók István festőművész 1865-ben.

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Kálvin tér 1. szám alatt található Sáregresi Református Egyházközség temploma. A templom 1884-ben épült. Toronysüvegét 2007-ben, tetejét és belső terét 2009-ben újítták fel, amikor a toronyablakait is cserélték. A téren bekerítve, gondozott környezetben áll az I. és II. világháborúban elhunyt sáregresi katonák tiszteletére állított emlékmű.

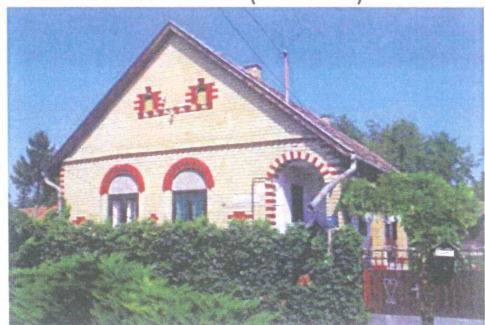
A falu értékes részletekkel bíró épületei alapján jól látható a település egységes építészeti arculata, karaktere.

Petőfi Sándor u. 23. (340 hrsz)

Petőfi Sándor u. 25. (339 hrsz)

Petőfi Sándor u. 6. (817 hrsz)

Petőfi Sándor u. 11. (348 hrsz)

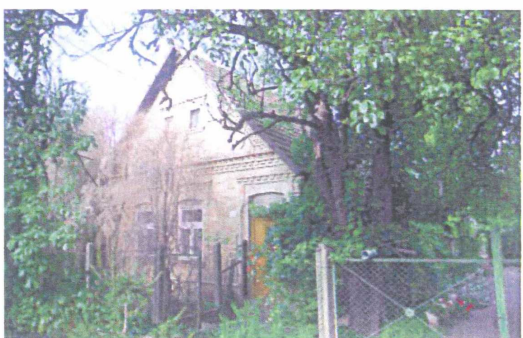
3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Erkel Ferenc u. 40. (60 hrsz)

Erkel Ferenc u. 21. (29 hrsz)

Erkel Ferenc u. 11. (34 hrsz)

Ady Endre u. 43. (75 hrsz)

Ady Endre u. 39. (80 hrsz.)

Ady Endre u. 35. (82 hrsz.)

Ady Endre u. 40. (113 hrsz.)

Ady Endre u. 27. (90 hrsz.)

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Ady Endre u. 21. (95 hrsz.)

Ady Endre u. 17. (99 hrsz.)

Ady Endre u. 15. (101 hrsz.)

Ady Endre u. 13. (102 hrsz.)

Ady Endre u. 11. (103 hrsz.)

Ady Endre u. 7. (105 hrsz.)

Ady Endre u. 3. (107 hrsz.)

Ady Endre u. 33. (85 hrsz.)

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Kolozsvári u. 8 (207/2 hrsz.)

Kolozsvári u. 16. (203 hrsz.)

Széchenyi u. 3. (360 hrsz.)

Széchenyi u. 10.

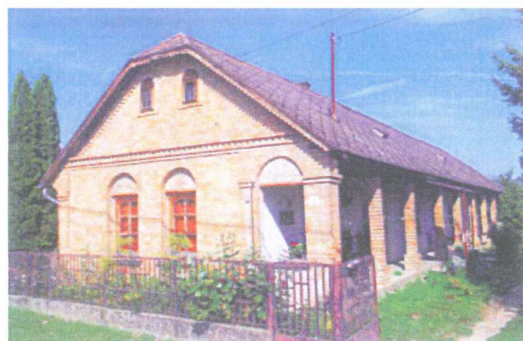
Széchenyi u. 5. (361 hrsz.)

Széchenyi u. 11.

Széchenyi u. 23.

Széchenyi u. 25.

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

Kossuth utca 22.

Kossuth utca 49.

Kossuth utca 45.

Kossuth utca 17. (537/1 hrsz.)

Kassai utca 11. (668 hrsz.)

Kassai utca 2. (651 hrsz.)

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK –TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Sárosd a Mezőföld részét képező Sárvíz-völgy és Közép Mezőföld kistájak találkozásánál terül el. Míg a település keleti részein jellemzően vízenyős, vízállásos területek, valamint az egykori mocsarakból létrehozott tavak találhatóak, addig nyugaton a Mezőföld jellegzetes löszformái alakítják a tájat, egyfajta kettősséget adva Sáregres megjelenésének. A változatos adottságok természeti kincsekben gazdag településsé tette Sárosdot, melyek közül alább a nemzetközi vagy országos védettséget élvező értékek kerülnek bemutatásra.

Rétszilasi tavak

Sáregres keleti részén, észak-déli irányban húzódik a RAMSARI egyezmény területeire is kiterjedő Rétszilasi tavak Természetvédelmi Terület. Teljes kiterjedése csaknem 1495 hektár, mely a Sárvíz mentén található egykori mocsarak helyén kialakított halastavak rendszerét, valamint a kapcsolódó vizes élőhelyek hálózatát foglalja magába. Esztétikai értéke mellett, kiemelt szerepe van a vízhez kötődő madarak fészkelése szempontjából és a vízimadarak vonulása idején, emellett pedig a kiterjedt vizes élőhelyek láncolata több, értékes növénytársulásnak ad otthont, mint például a sziki sásos és fehértippanos réteknek. A természetvédelmi terület vízutánpótlásáról a Sárvíz-(Nádor)–csatorna és a Sárvíz-malomcsatorna gondoskodik.

3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK –TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Sáregres keleti részén táruel élénk 1655 hektárnyi területen a Sárvíz völgye kiemelt madárvédelmi terület. A Sárvíz(Nádor)–csatorna és Sárvíz–malomcsatorna mentén található mentesített ártér vizes élőhelyei kiemelt jelentőséggel bírnak, annak ellenére, hogy a terület természetes állapotában már csak kis részében maradt fenn. A gazdag élővilágot a bölömbika, törpegém, bakcsó, üstököségm, kiskócsag, nagykócsag, vörös gém, fehér gólya, kanalasgém, cigányréce, rétisas, barna rétihéja és gólyatöcs egyedei színesítik. Sárbogárd ezen részén közel 200 madárfajt számoltak már, melyek közül 181 védett faj. E védett vonuló és költő fajok miatt is rendkívül fontos a jelenkori kedvező feltételek megóvása és fenntartása, és ezzel együtt a táji környezet megfelelő védelme. Rétimajorban erdei iskola is működik. A védett élőhelyeken mindenféle beavatkozást (építkezés, terület-használat) a hatályos jogszabályok figyelem-bevételével, fokozott körültekintéssel kell megvalósítani, úgy hogy a halgazdálkodás is folyamatos és fenntartható legyen.

Sáregres Településképi Arculati Kézikönyve

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

A karakterterületek lehatárolásának előfeltétele, hogy meghatározzuk, mit tekintünk karakternek. A jogszabályi segítséget tekintve támpont nélkül maradunk, hiszen az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény nem tartalmazza a fogalom magyarázatát.

A 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet használja a „karakterbeli különbségek”, illetve az „építészeti karakter jellemzői” előírást, azonban nem definiálja, hogy mit ért karakter alatt.

Egy település karakterét tehát magunknak kell elemeire bontani, amelyekből összerakhatjuk, karakterizálhatjuk az adott területeket.

Szakmai alapon a következő elemek kölcsönöznek eltérő megjelenést egy-egy településrésznek:

Telek környezetéhez kötött elemek:

- morfológiai viszonyok
- látványelemek (kilátás, rálátás)
- térfalak
- teresedések
- színek
- növényzet

Telekhez kötött elemek:

- telekszerkezet
- telekméret
- beépítési mód
- kerítés kialakítás
- növényzet

Épülethez kötött elemek:

- épületmagasság
- épülettömeg
- Tetőidom
- anyaghasználat (tetőfedés, homlokzat, lábazat, kerítés, nyílás és keretezése)
- nyílászárók
- részletképzés
- színek

Fenti elemek együttes hatásaként sorolhatjuk be adott területet egyik, vagy másik karakter-kategóriába. A különböző területi szintű elemek közül több is meghatározhatja a karaktert, de előfordul, hogy egyik, vagy másik elem túlsúlya alapján is besorolható a terület a szomszédságától eltérő karakterbe.

A Kézikönyv által beazonosított, eltérő karakterű településrészek és jellemzőik bemutatása az alábbiakban szerepel.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Sáregres Településképi Arculati Kézikönyve

A kézikönyvben - a településképi követelmények megalapozására - meg kell határozni a település meghatározó településképi jellemzőit, a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészeket arculati jellemzőikkel és értékeikkel. Az eltérő karakterű területek lehatárolásának célja az, hogy a településképi, arculati jellemzők szempontjából hasonló területeken hasonló viselkedésmódokat javasoljon a kézikönyv. A területek lehatárolása egyrészt a település történeti fejlődésének, morfológiájának vizsgálatából, másrészt a helyszíni vizsgálatok eredményeiből születtek.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Hagyományos települési karakter

Sáregresen többségében a nyeregtetős, utca irányában oromfalas lakóépületek dominálnak. A tömeg-formálás rendje, a formakincs, amelyből e területek táplálkoznak azonos. A település sajátja és minden utcára jellemző az a téglá ornamentika alkalmazása, melyek három különböző módon alkalmaztak.

Az első valószínűleg a kevésbé módosak házai található, a vakolt felülettel kombinál megoldás. A második a matt kisméretű téglá teljes utcára néző homlokzaton való alkalmazása. A harmadik típus – sajnos már igen kevés helyen fellelhető a faluban – a dísztéglával kirakott utcai homlokzat.

A téglá ornamentika elterjedése – gyaníthatólag – egy nagyon lelkiismeretes kőműves mesteremberhez köthető.

A falu hagyományos települési karakterére egységes utca és telekrendet tartozik. Az utcák elég szélesek, a telkek nagyok, a telekszélességek közel azonosak.

A Széchenyi utcákban található utcára merőleges nyeregtetős, illetve az utcával párhuzamosan befordított, szintén nyeregtetős, de nem zárt sorú, a telekre hátra nyúló épületszárnnyal is rendelkező épületeket. Az egyes utcaszakaszok, hol egységesen oromfalas jelleggel, hol egységesen utcával párhuzamos épületekkel épültek be. Az épületek azonban, minden esetben (néhány utólagos foghíjbeépítéstől eltekintve) tömegrendjükben, építészeti kialakításukban, anyaghasználatukban, részletképzésükben egymással összhangban állnak, s e belső azonos rend által, harmonikus utcaképet eredményeznek.

A régi épületek, számos értékes és hagyományos részletet őriznek még, mint például a díszített téglá oromzatok és fa nyílászárók. Az utcákban jellemző az egységesen oromfalas, eredetileg tornácos beépítés.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

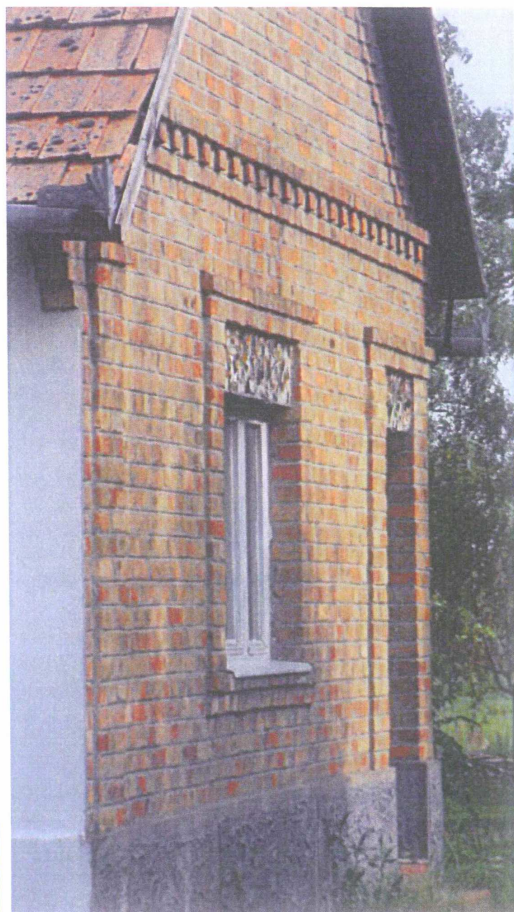
A házak műszaki állapota ugyan vegyesnek, mondható, de többségében folyamatos a hagyományőrzésre törekvő karbantartás. A régi épületek, néhány esetben még őrzik az értékes és hagyományos részleteket (díszített téглаoromzat, fa nyílászárók, agyagcserép), de leginkább, csak azok valamikori meglétére utalnak már.

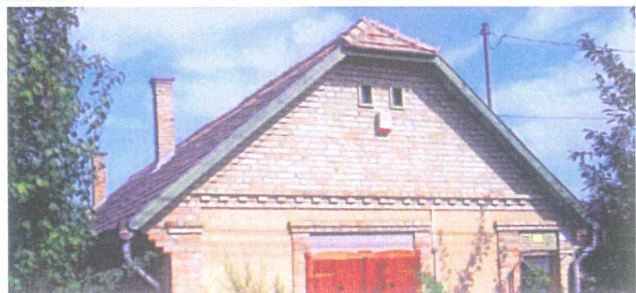
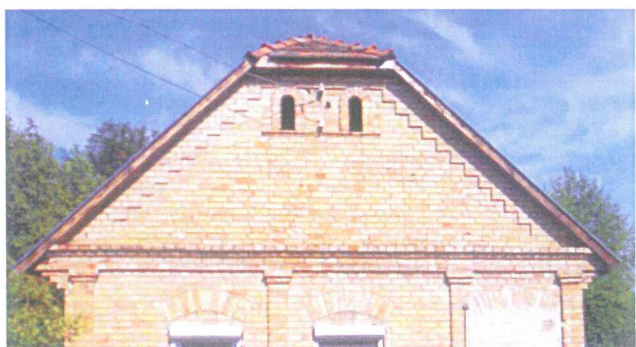
A településrészen a történetileg kialakult beépítési mód oldalhatáron álló, sok helyen láthatunk még a hagyományos népi építészetre jellemző egytraktusos, utcára merőleges tetőgerincű, tornácos lakóházakat.

A gazdálkodó jellegű falusias kultúra jellemzője a gazdasági épületek megjelenése, melyek a lakóépület mögött sorakozva szintén az oldalhatárra épültek.

Az életmód és a társadalmi átalakulás nyomai azonban az idő múlásával ezen településrészen is fellelhetők.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

A területen mindenképp javasolt, az oldalhatáron álló, utcára merőleges nyeregtetős beépítés megtartása. Az épületek egységes gerinc magasságához való igazodás egyértelműen indokolható. Az épületek utcaszakaszonként egységes épületszélessége által meghatározott utcaképi ritmus, megtartása szükséges. A részleteképzés, anyaghasználat során nyugodtan támaszkodjunk a hagyományos módon megőrzött formavilágra.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Klasszikus települési karakter

Sáregresen is megjelent a hagyományostól eltérő újabb beépítésű területe, mely mára a településeken klasszikussá vált, szinte mindenhol fellelhető. Oldalhatáron álló sátoztetős kockaházak, illetve az újabb építésű utcával párhuzamos nyeregetetős földszint+egy+tetőtér beépítés.

Általánosságban azonban elmondhatjuk, hogy az így kialakult területeken, az utcák kellőképp szélesek, a közterületek gondozottak, fák, bokrok, virágok szegélyezik az utakat. Az itt élők környezetük iránti szeretetét tükrözik a házak, kertek ápoltsága. A korábbi hagyományokat követve az épületek továbbra is egységesen, a telkek oldalhatárán állnak. A házak építészeti kialakítása azonban, kevésbé egységes képet mutat. Mint mindenütt az országban, itt is megtalálható egy átmeneti korszak építészetének sokfélesége. A közel egy időben beépült utcaszakaszok, általában mégis kedvezően egységes képet mutatnak.

A szinte teljesen azonos házakat különböző mintákkal díszítették, ezáltal – elkerülve az uniformizáltságot – tükrözik az épületek a bentlakók ízlését, egyediségét.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Gazdasági területek

A település gazdasági területeit elsősorban állattartó, mezőgazdasági funkciójú területek alkotják, de e mellett kisebb vállalkozások illetve egyéb településgazdálkodási területek is ide sorolhatóak. A gazdasági területek a település külterületén elszórtan helyezkednek el. A területek jellemzője a gazdasági racionalitásból adódó területhasználat, mely sokszor heterogén és építészeti alacsony minőségű épületállománnyal párosul, főleg a funkció határozza meg. A külterület elszórva mégis látható helyen található telephelyek esetében fontos feladat a tájképhez való illeszkedésre való törekvés. Visszafogottabb tömeg, szín, anyaghasználat javasolt.

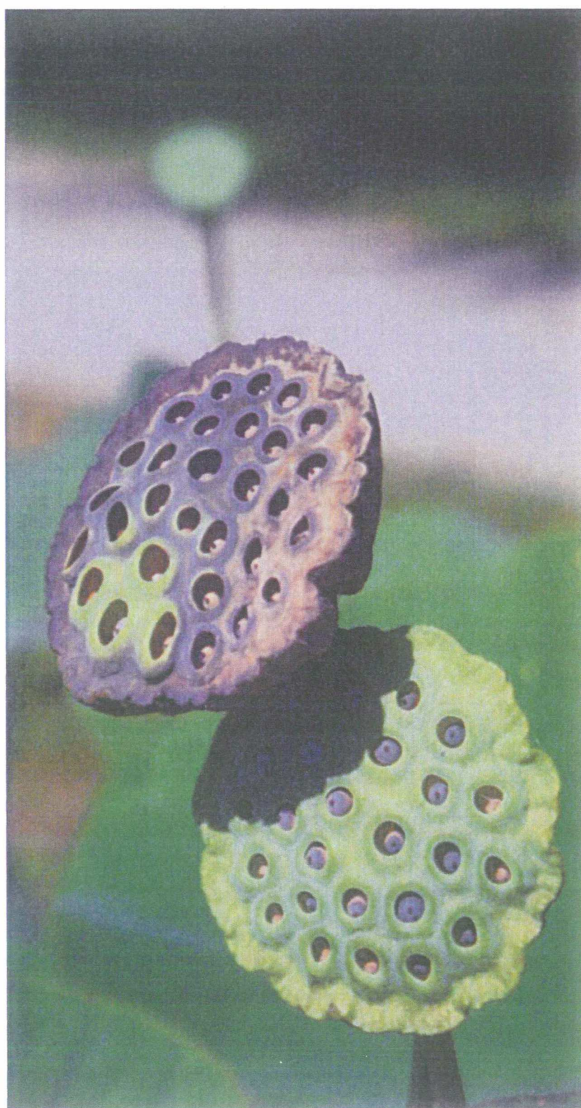
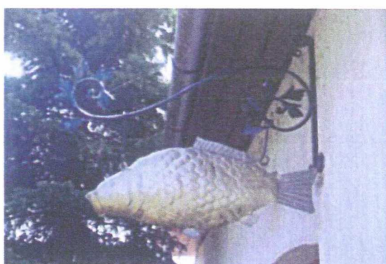
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Különleges területek

A különleges területek a speciális funkciókat hordozó, így megjelenésükben, kialakításukban is a környezetüktől eltérő területekként jelennek meg a településen.

A temető és a sportpályák területét nem soroltuk be, hiszen természetes kelléke, szövete a településnek. A különleges területen az eltérő speciális területfunkciók okán egységes jellemzők nem állapíthatóak meg, azonban az megállapítható, hogy a gondos építészeti megformálással, minőségi munkával kialakított épületek a különleges területek rendezett, kedvező képét segítik elő.

Különleges területbe soroltuk a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület által érintett, de már beépített területeket: Rétimajor területét és a Csók István szülőházaként szolgáló vízimalmot és környékét. Ezek szabályozása, környezethez illesztése, településképi megjelenése rendkívül fontos.

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Egyéb, beépítésre nem szánt területek

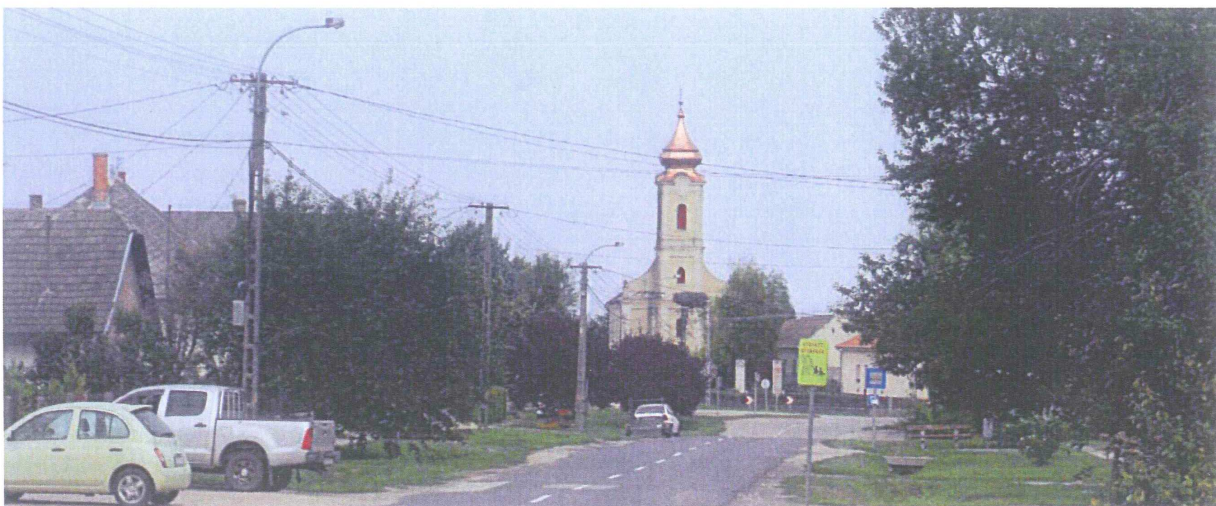
Sáregres beépített és beépítésre szánt területeit a település külterületei övezik. A domborzati viszonyok és a környezet természeti adottságai (vízfolyások, jellemző felszínborítás), határozzák meg az egyes külterületi területek tájhasználatának jellemzőit. Erdő területek (természetes vagy telepített), szántóföldek, gyepek és legelők területei mellett természetes vizes élőhelyek is megtalálhatóak a külterületen. A település közigazgatási területének közel egyharmada áll természeti védelem alatt. A további terület meghatározója a mezőgazdasági tevékenység, melyhez kapcsolódóan egy-egy gazdálkodáshoz kapcsolódó építmény is megjelenik.

5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Az egyes épületek utcákká, terekké szerveződnek a települési kontextusban, s ennek az új minőségnek az egyes épületek tömegeikkel, homlokzati architektúrájával csak részei, elemei lehetnek. Ahogyan egy épületen nem értelmezhetők külön-külön az egyes építészeti elemek, a tömeg, a felületek, a szín, a tagozatok, az anyaghasználat, a szerkezet hanem csak ezek együttesen teremtenek értékelhető építészeti minőséget, úgy települési szinten sem él külön egy-egy épület. Az összes érzékelhető forma együttesen hozza létre a településképi minőséget. Persze, ahogyan egy épületen is lehet az egyik vagy másik elem kirívóan nem oda illő, s akkor egymagában is képes az egész ház építészeti minőségét tönkretenni, úgy a településképből is képes egy-egy épület is zavart kelteni az egész minőségében. Ugyanakkor önmagukban építészeti alig értékelhető, vagy az egyedi építészeti minőség híján lévő épületekből is szerveződhet településképi érték. Ez általában a homogén közösség egységes kultúrája, ízlése és vagyoni állapota biztosította.

5. AJÁNLÁSOK

Sáregres község Településképi Arculati Kézikönyvének egyik legfontosabb feladata, hogy olyan módon formálja a település arculatát és a településen építkezni kívánók szemléletét, hogy nem egységes elvek mentén rögzíti az építési szabályokat, hanem példák, jó gyakorlatok segítségével igyekszik a település lakóit a helyes, illetve a település, a tájegység, a régió környezetalakítási hagyományaihoz illeszkedő viselkedésmód felé terelni. A Településképi Arculati Kézikönyv ajánlásait nem kell és nem is lehet kötelező érvényű előírásként értelmezni. A Településképi Arculati Kézikönyv és ajánlásai nem írják felül és nem helyettesítik a település Helyi Építési Szabályzatát és az abban rögzített építési előírásokat. Célja sokkal inkább az, hogy az ott előírt számszerűsített (normatív) szabályokat illusztrálja és segítsen a település lakosainak illetve az építkezni szándékozóknak, hogy hogyan töltsék meg azt tartalommal. A szubjektív tartalmakat a település jelenlegi képe szerint kell megfogalmazni, ezzel iránymutatást adva a településképi rendelet számára.

AZ ÉPÍTÉS TÍZPARANC SOLATA (Meggyesi Tamás alapján):

- I. Ismerd és szeresd meg településed sajátos környezeti karakterét és hagyományos építészeti elemeit!
- II. Ne csak a saját telkedet, hanem a település egészét is tekintsd otthonodnak! Ne feledd, hogy az építkezés közügy is!
- III. Az építkezéssel ne hivatkozzál, mert az nem telenné tesz, és ráadásul tönkretesz a környezetet!
- IV. Tekintsd mintának a hagyományos építési formákat!
- V. A telek beépítésénél ne csak házban, hanem udvarban és térfalakban is gondolkozzál!
- VI. Az udvart úgy tervezd, mint a nappalidat: ahol a diófa lombja szolgáltatja a tetőt!
- VII. Az oldalhatáron álló beépítés nem a szegénység, hanem a telek jó kihasználásának záloga!
- VIII. Ne tervezz garázst az utcára! Őseid se helyezték ide az istállót! Az utcai homlokzat a ház arca!
- IX. A településrendezési tervet, illetve a Településképi Arculati Kézikönyvet ne korlátnak, hanem jó szándékú segítő társnak tekintsd!
- X. A tervezéssel csak jó építész bízjal meg; szegény ember ne vegyen olcsó dolgokat, mert ráfizet!

5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

A falu jelenlegi arculatát, a település hangulatát a már bemutatott, egymástól jól elkülöníthető településrészek, valamint a közterületek és az egyéb nem beépített területek adják, mint települési szövet.

A fejezet célja, hogy bemutassa a különböző területek jellemző karakterét adó sajátosságait, és egyfajta útmutatást adjon arra vonatkozóan, hogy a település egyéniségét hogyan lehet megőrizni.

Hagyományos karakterű területek

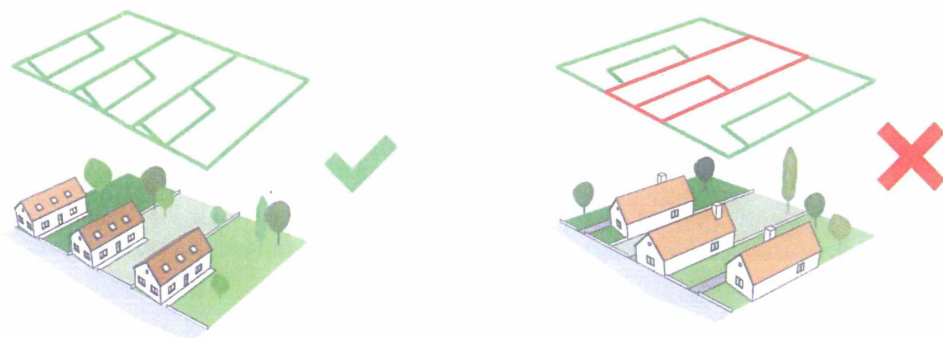
TETŐHAJLÁSSZÖG

A településen az utcakép megőrzése érdekében a hagyományos karakterű területeken új épület építése, illetve meglévő épületek felújítása, átalakítása esetén a tetőidomok az adott utcában meglévő, kialakult tetőhajlásszöghöz illeszkedjenek. A településrészen a jellemző tetőhajlásszög 35 és 45 fok közötti. Az egységes utcakép érdekében kerülendő a túl alacsony és túl magas tetőhajlásszög alkalmazása.

TELEPÍTÉS

A településrészen szalagtelkes települési fejlődésből kifolyólag kialakult beépítési mód az oldalhatáron álló, ahol a főépület mögött a telek általában északi oldalhatárán sorakoznak a gazdasági épületek is. Az épületek többsége az utcára merőleges tetőgerincű, néhol ahol szélesebb a telek az oldalkertben nyári konyha is elhelyezésre került. Új házak építésénél törekedni kell az oldalhatáron álló beépítési mód tartására, az előkert mérete a szomszédos épületek előkertjének vonalához igazodjon.

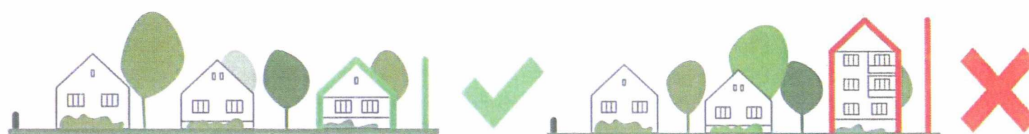
5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

MAGASSÁG

Sáregresen a hagyományos karakterű területeken a lakóházak magassága közel azonos, többnyire földszintes, de előfordul földszint +tetőtér beépítésű lakóház is.

Cél, hogy az új lakóépületek a környezetükhöz igazodó magasságban épüljenek.

TETŐFORMA

A faluban a hagyományos karakterű területeken található lakóházak tetőformája egyszerű, a tetőgerinc vonala általában az utcára merőleges, oromfalas vagy kontyolt kialakítású. Új házak építésénél alkalmazkodni kell a környező épületek tetőformájához.

A tető fő gerincvonala az utcára merőleges legyen, kerülendő a túl sok tördeléssel rendelkező tető tervezése.

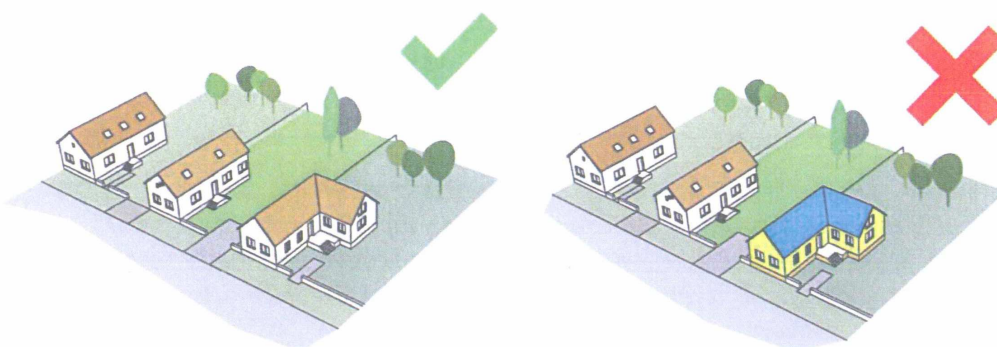
5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

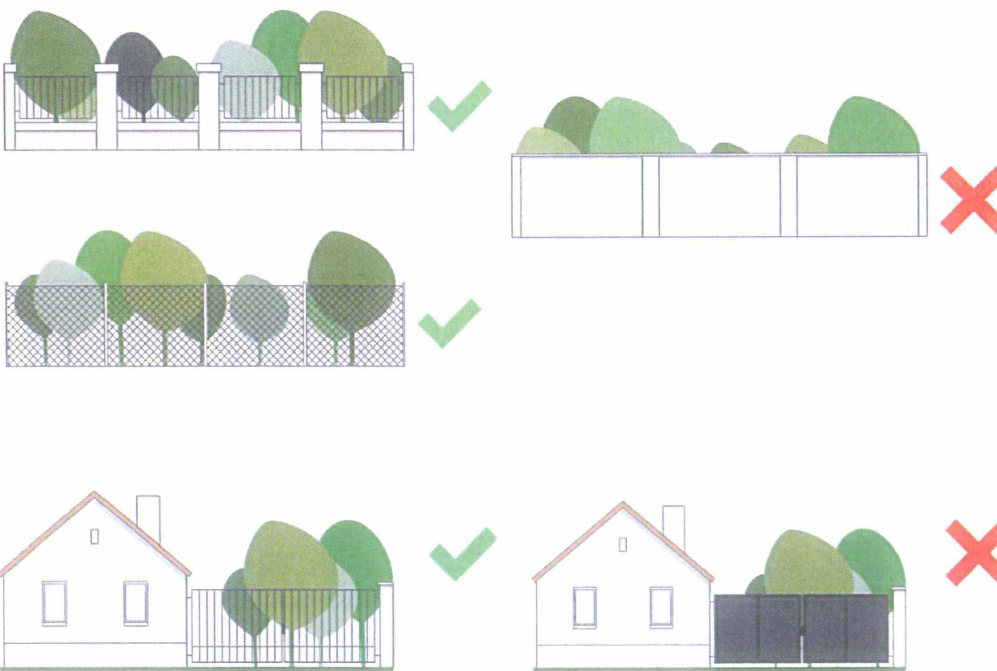
Sáregres épületeinek anyaghasználatára egyértelműen a téglá és vakolt felületek együttes alkalmazása jellemző, a táj tisztéletben tartása, a visszafogott földszínek használata.

Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a feltűnő, rikító színhasználatot.

KERÍTÉS

A településre jellemző a gondozott kerthasználat. Az utca felőli kerítés kialakításánál érdemes az áttört, nem teljesen átláthatatlan kerítés kialakításával a szépen kialakított kertek látványát is megmutatni.

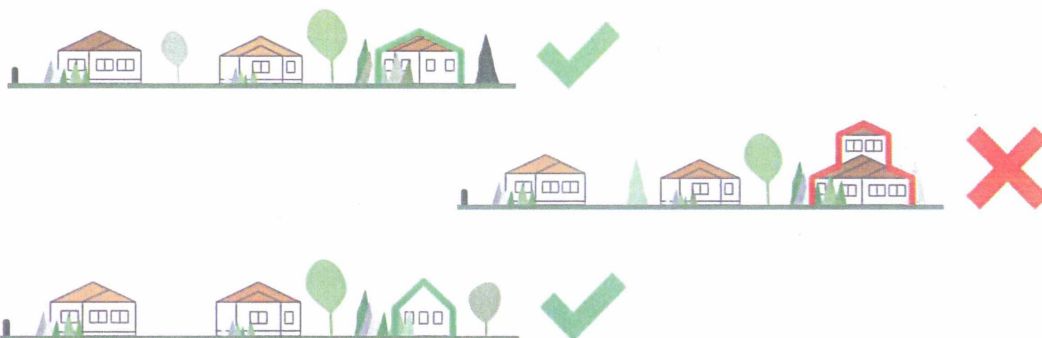
5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Klasszikus karakterű területek

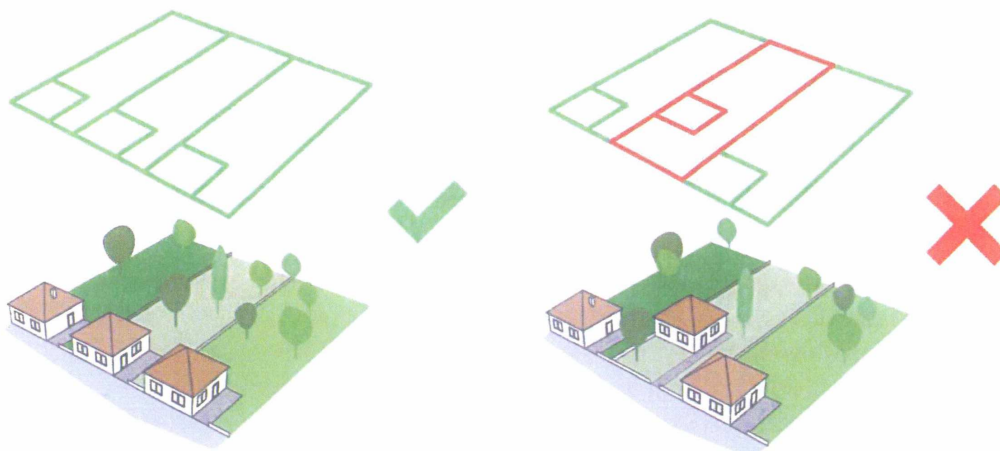
TETŐHAJLÁSSZÖG

A településen az utcakép megőrzése érdekében a klasszikus karakterű területeken új épület építése, illetve meglévő épületek felújítása, átalakítása esetén a tetőidomok az adott utcában meglévő, kialakult tetőhajlásszöghöz illeszkedjenek. A településrészen a jellemző tetőhajlásszög 35 és 45 fok közötti. Az egységes utcakép érdekében kerülendő a túl alacsony és túl magas tetőhajlásszög alkalmazása.

TELEPÍTÉS

A településrészen szalagtelkes települési fejlődésből és ezt követő telekalakításokból kifolyólag kialakult beépítési mód az oldalhatáron álló, ahol a főépület mögött már nincs, vagy nem általános a gazdasági funkció. Az épületek tetőgerincének többsége az utcával párhuzamos és sátoztetős. Új házak építésénél törekedni kell az oldalhatáron álló beépítési mód tartására, az előkert mérete a szomszédos épületek előkertjének vonalához igazodjon.

5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

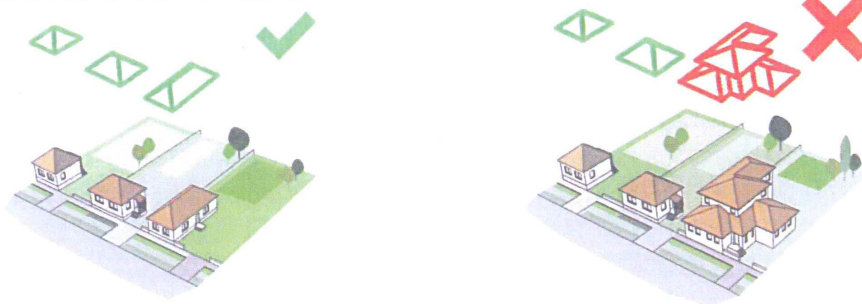
MAGASSÁG

Sáregresen a klasszikus karakterű területeken a lakóházak magassága két különböző méretű, de azok területi elhelyezkedése jól elkülöníthető. A Zrínyi utca településközpontjához közelebbi részén és a Szabadság utca egy részén földszintes épületek vannak, míg a Zrínyi utca végén földszint + emelet vagy földszint + emelet + tetőteretek. Cél, hogy az új lakóépületek a környezetükhöz igazodó magasságban épüljenek.

TETŐFORMA

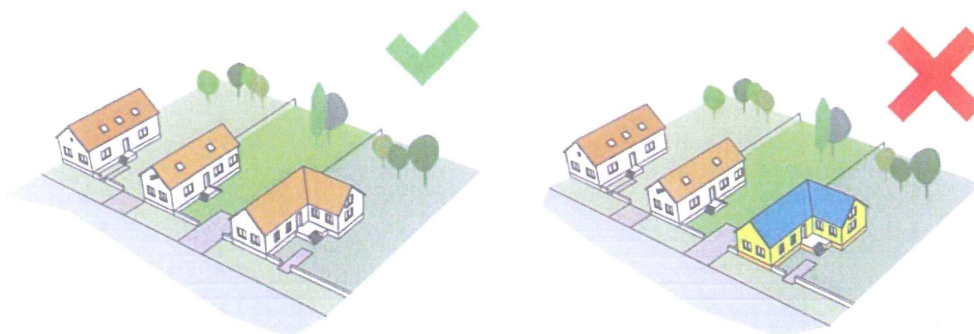
A faluban a klasszikus karakterű területeken található lakóházak tetőformája egyszerű, a tetőgerinc vonala általában az utcával párhuzamos, vagy sátoztetős. Új házak építésénél alkalmazkodni kell a környező épületek tetőformájához. A tető fő gerincvonala az utcára merőleges vagy sátoztetős legyen, igazodva a környező épületekhez, kerülendő a túl sok tördeléssel rendelkező tető tervezése.

ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Sáregres épületeinek anyaghasználatára egyértelműen a téglá és vakolt felületek együttes alkalmazása jellemző, a táj tiszteltben tartása, a visszafogott földszínek használata.

Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a feltűnő, rikító színhasználatot.

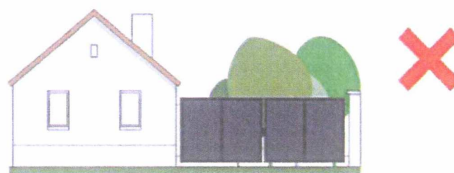
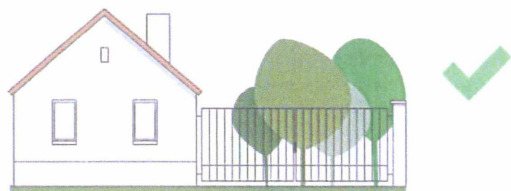
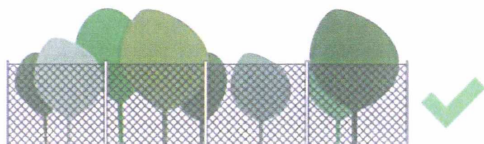
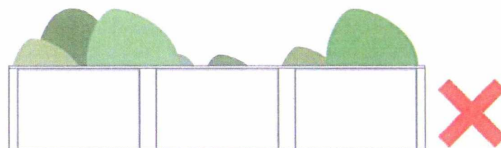

5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

KERÍTÉS

A településre jellemző a gondozott kerthasználat. Az utca felőli kerítés kialakításánál érdemes az áttört, nem teljesen átláthatatlan kerítés kialakításával a szépen kialakított kertek látványát is megmutatni.

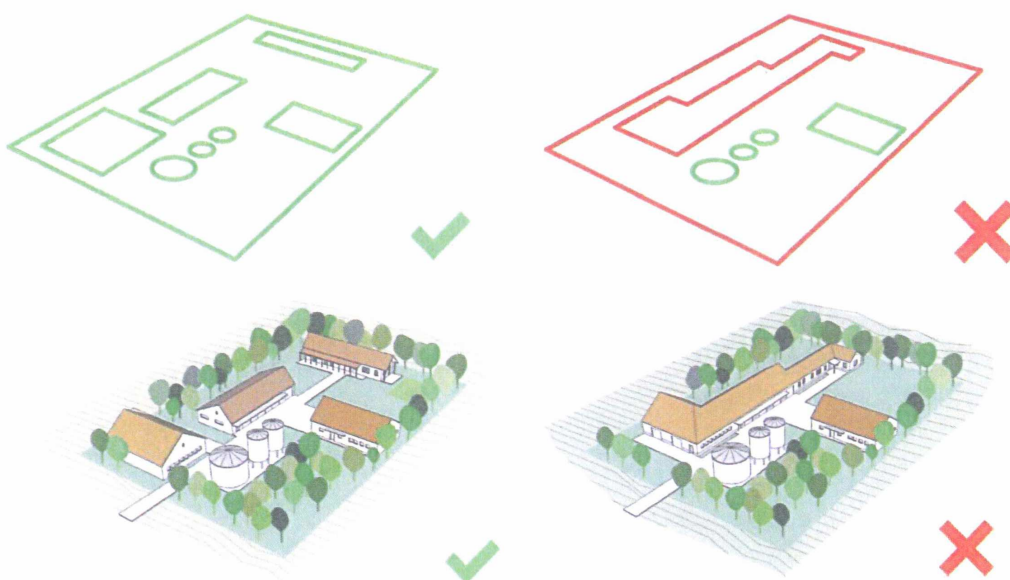
5. AJÁNLÁSOK

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Klasszikus karakterű területek

TELEPÍTÉS

A településen a telepítést a funkció és gazdaságosság határozza meg, általában szabadonálló beépítési módban. Amennyiben az alkalmazott technológia megengedi, törekedni kell arra, hogy ne egy nagyléptékű épülettömeg, hanem egy tagolt, esetleg több kisebb épület kerüljön kialakításra.

MAGASSÁG - TETŐHAJLÁSSZÖG

A gazdasági karakterű településrészen az épületek magasságát a funkció határozza meg. Cél, hogy tájba illeszkedően, a közvetlen lakókörnyezet magasságát figyelembe véve kerüljön meghatározásra a mindenkor építmények magassága. A településrészen amennyiben a funkció megengedi magastetős kialakítás alkalmazása javasolt.

ANYAGHASZNÁLAT

Sáregres anyaghasználata változatos, de ugyanakkor jellemző rá a táj tisztetben tartása, a visszafogott földszínek használata.

Cél, hogy az új épületek építése, vagy a meglévők felújítása esetén az alkalmazott anyagok tekintetében kerüljük a nagy tömegben, nagy felületen alkalmazott, feltűnő, rikító színhasználatot.

Építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Utcakép

Egy település épített környezetének karaktere és arculata az utcaképekben is kifejezésre jut, sőt annak az utcán jövő számára egyértelmű megfogalmazódása. Az utcakép elemei falusias beépítésnél a lakóépületek oldalhomlokzata valamint az esetek túlnyomó többségében tömör kerítés. Ezt a képet gyakran gazdagítják az utcafrontra kiépült melléképületek is. Az utcák kiegyensúlyozott képét hasonló, de sohasem egyforma elemek szabályos, de sohasem mechanikusan ismétlődő mintája teszi olvashatóvá és emberivé. A hagyományos lakókörnyezet organikus jellegét elsősorban az adja meg, hogy elmei sohasem önállóan értelmezendők és sohasem egyediek, nem építhetők meg és nem értelmezhetők függetlenül a többi elemtől, együtt alkotnak egy települési karaktert, utcaképet.

A szabadonálló beépítés a hagyományos történeti beépítésekben idegen és ismeretlen, bár a 20. század második felének beépítéseiben egyre szélesebb körben elterjedt. A sokszor városias hatású folyamatosság titka egyrészt az oldalhatáron álló épülettömeg (ami egyidejűleg a szomszéd udvar egyik térfalát adja), másrészt a tömör beépítés. Az előkert általában ismeretlen, de néha előfordul, hogy az oromfal 3-4 méterrel a falazott kerítés mögött áll. Az épületeink viselkedésében mindenekelőtt figyelembe kell vennünk a környező épületek kontextusát, viselkedését. Az alapvető szabályokon túl úgy helyezzük el az épületünket, ahogy azt a szomszéd is tette, illeszkedjünk hozzá. Ezzel az ő telekhasználatát is segítjük, de a sorolás révén a saját telkünket is hatékonyabban tudjuk kihasználni, nem utolsósorban egy egységesebb, kiegyensúlyozottabb utcaképet kapunk.

Telekhasználat, tömegalakítás

Az oldalhatáron álló „hosszúházas” beépítés a mezőgazdasági eredetű települések legősibb telekhasználati rendje. Az egyes helységek sorolásában nem csak a bővíthetőség racionális elve, hanem a magyar gondolkodásra egyébként is jellemző egyszerűség, az egymás mellé rendelés logikája is kifejezésre jut. Az elrendezés nagymértékben alkalmazkodik a magyar sík mezőgazdasági területek klímájához, így az épületek egyetlen, a telek udvarára néző homlokzata mindig délre, délkeletre néz. A fokozatos bővítés szükségletének kielégítését segíti a tornác, mely eleinte toldalék volt, majd később az épület szerves része lett.

Homlokzatképzés, anyaghasználat

Hagyományos magyar települési karakter sajátossága az egyszerű tömegformálás (utcára merőleges vagy utcával párhuzamos gerincű tető, egyes esetekben L alakú beépítéssel) melynek eredményeképpen a homlokzatok egyszerű arányossága adja az épületek karakterét, apró változatosságai pedig meghatározzák az utcában betöltött helyét. Ezt az egyszerűségekre való törekvést a mai építkezéseken is figyelembe kell vennünk! Ezt az egyszerű tömegformálást jellemzően egyszerű, helyi anyagokra, illetve helyi hagyományokra támaszkodó anyaghasználat egészíti ki. Vakolt felületek, egységes,

5. AJÁNLÁSOK

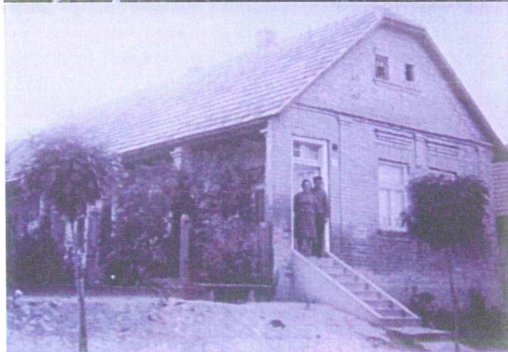
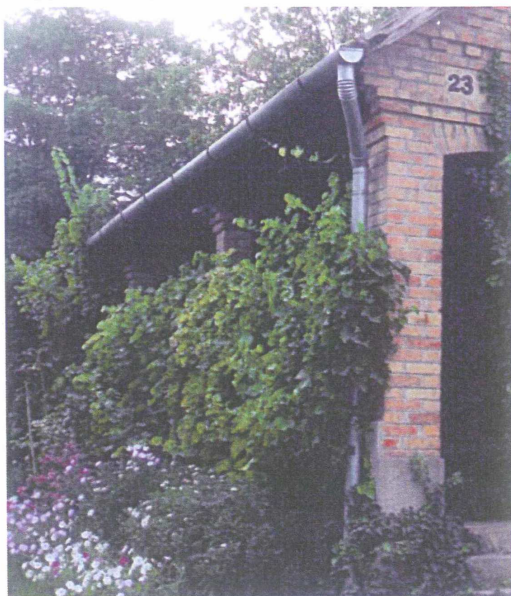
téglaburkolatok, egységes kerámia tetőburkolatok, melyeket egy-egy jól megválasztott, igényes anyaghasználatú részlet (párkány, ablakkeretezés, tetőcsatlakozás, esővíz-elvezetés) egészíti ki, szinte a ház díszeként is funkcionálva. Az épületek színei általában visszafogottak. A korábbi, jellemzően mezőgazdasági területhasználat a puritán és célszerű anyaghasználatot részesítette előnyben a túldíszítettség helyett, mely az épületek színezésében is megjelent. A magyar településkép nyugodt tisztasága így jellemzően egyszerű, visszafogott színekkel operál, melyre bármilyen épített környezeti elem létrehozásakor ma is törekednünk kell.

Tornácok

A hagyományos magyar vidéki építészet egyik legkarakteresebb épületeleme a tornác (vagy gádor, vagy ambitus), melynek hasznossága sok szempontból is megkérdőjelezhetetlen. Ez az oszlopokkal, pillérekkel, boltívekkel alátámasztott fedett átmeneti helyiség, eredetileg közlekedési, emberi tartózkodási, raktározási céllal jött létre, illetve a ház bővíthetőségét is lehetővé tette. Sokrétű használhatósága révén Magyarország teljes területén elterjedt. A tornácok a népi építkezésben díszítő-

térképző művészi kifejezőmód középpontjába került, és bár anyaghasználat, kialakításának módja tájegységenként településenként változik, alig található két egyforma tornácos ház. Sok szép példája Sáregresen is megtalálható, a „hagyományos” karakterének meghatározó eleme. Itt a településen a tornácok elsősorban téglapillérekkel, illetve vakoltan készültek, egyenes záródással néhány ritka esetben árkádívekkel, keskenyebb tornác esetén nincs alátámasztás.

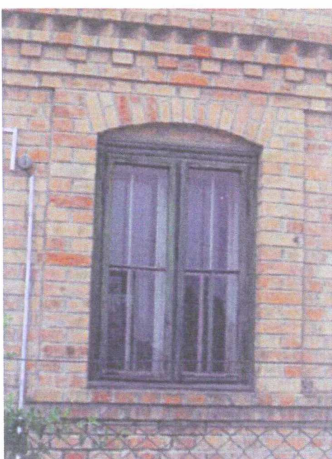
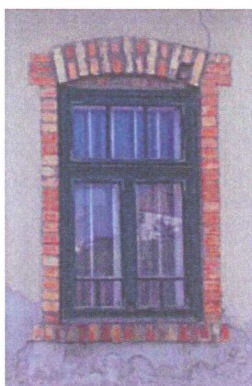
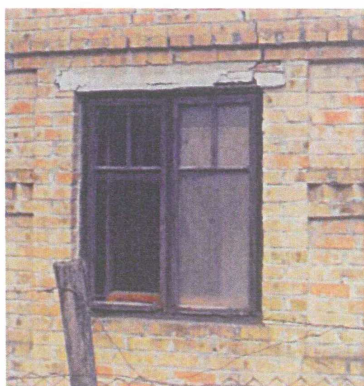
A mai kortárs épületfelújítások esetén is a tornác az épület közlekedésének lelke tud maradni, miközben a déli oldal felől árnyékot biztosít a mögötte sorolódó lakóhelyiségeknek. Bármilyen felújítás, átépítés során érdemes azt megtartani és hasznosítani, akár szélsőséges esetben annak beüvegezésével is. A tornác használatával és a megtartásával ugyanakkor létre tud jönni a lakóépület és az udvar funkcionális egysége, azok egymás kiegészítésévé és folytatásává tudnak válni.

6. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

Ajtók, ablakok, részletek

A lakóépületek használhatóságának és komfortjának egyik alapvető meghatározó eleme azok a nyílászárók, melyek a külső és belső tér között, biztosítják az átláthatóságot és az átjárhatóságot. Miközben a hagyományos lakóépületek esetében mind a technológiai, mind az anyagi lehetőségek figyelembevétele miatt az ablakok, ajtók mérete a lehető legminimálisabbra szorítkozott, a mai komfortigényeknek megfelelően ezeket igyekszünk a lehető legnagyobbra kialakítani. Ugyanakkor a nyílászárók egy épület karakterét, megjelenését is alapvetően befolyásolják. A hagyományos zártabb épületek, kisebb ablakaikkal az utcaképek karakterét is meghatározzák, a „hagyományos” karakter területén az utca felé így törekedni kell a kisebb ablakok kialakítására. Az ajtók, ablakok, kapuk a sokszor puritán kialakítású ház díszei is. Az egyszerűbb falusias beépítéseknél is megjelennek azok az ablakkeretezések, díszes deszkakapuk melyek a helyi kultúrák díszítőkedvének tárgyaivá váltak és melyek egy-egy településrészt karakterét is meghatározhatják. Hagyományosan gazdag a részletképzésükkel, a hozzájuk kapcsolódó ablakpárkányokkal, szemöldök kialakítással a ház meghatározó alkotóelemeivé válnak, ezért azokat lehetőség szerint mindig meg kell tartani és felújítani, vagy hasonló részletgazdagságú elemekkel kell pótolni!

Sáregres Településképi Arculati Kézikönyve

6. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

Utcai kerítések

Az utcai kerítések fontos szerepet töltenek be, mivel jelzik a magánterületek és közterületek határát. Sőt, – az esetek túlnyomó többségében – nemcsak jelzik a határt, hanem áthatolhatatlanná is teszik. Ezért településeinken manapság el sem képzelhető „kerítésmentes” utcakép. Éppen emiatt – az épületek és az élő elemek látványa mellett – kiemelt figyelmet kell fordítani esztétikájukra. Ebben talán a legfontosabb rendező elv az egységes összképre való törekvés. Ez elsősorban azt jelenti, hogy a kerítés – magassága, formája, áttörtsége, osztásának ritmusa, anyaga, színe – illeszkedjen a településen történelmileg kialakult hagyományokhoz, és nem mellesleg a mögötte vagy mellette lévő épülethez. Általánosságban elmondható, hogy minden településnek megvan a jellemzően kialakult kerítés anyaga és formája. Ezeket bátran használhatjuk mind a történelmi településrészekben, mind az új beépítéseknél. A kapuk – funkcionális szempontból – még talán fontosabbak, mint a kerítések, mivel ezek a megérkezés, a vendégfogadás első élményét adják. Ezért legyenek hangsúlyosak, de ne legyenek hivalkodóak. Céljukat tekintve két típusuk van: személy- és gépkocsi bejáratok. Ezek létesülhetnek együtt vagy külön-külön, de a lényeg a jó arányok megtalálása. A jó arány nemcsak a felületek és a hosszanti osztások esztétikus ritmikusságának megtalálását jelenti, hanem a túldíszítettség és a túlzott puritánság közötti középutat is.

6. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

A kerítések és kapuk kialakításakor – az egységes és jellemző településkép megőrzése vagy visszaállítása érdekében – az alábbi elvek szerint igyekezzünk eljárni:

1. teljes magasságában zárt kerítéseket általában csak oldalhatáros beépítési módnál alkalmazzunk, szabadonálló beépítésű telkeknél inkább a részben áttört kerítéseket építsük
2. egy telekhatár mentén az átlátható anyagokból lehetőség szerint csak egyet, az átláthatatlan anyagokból kettő típusnál többet ne használjunk (kapu anyaga eltérhet)
3. a kapukat kétoldalt jelezzük egy-egy – látványban kiemelt – pillérrel, mely által a bejárat helyének jelentősége is kiemelhető, de azért ezek illeszkedjenek a többi pillérhez is
4. postaládák, házszámok, névtáblák, világítótestek helyének és kinézésének eldöntésénél is rendszerben gondolkodjunk
5. az anyagok nagy részénél legkevésbé akkor tévedünk, ha azok természetes színét tartjuk meg (javasolt anyagok: terméskő, tégl (vakolt vagy vakolatlan), fa, kovácsoltvas, drótfonat, műkő, beton)
6. kerüljük a műanyagok, nádszövetek, hullám- vagy trapézlemezek, fémipari hulladéklemezek, betonvasak, többféle vagy harsogó színek alkalmazását, léckerítésnél kerüljük a ballusztrád-jellegű profilokat, deszkakerítésnél viszont kivágott népi motívum nem kerülendő.
7. ha műszakilag szükséges, a fedkövek szakszerű vízorros kialakítására kiemelten figyeljünk, viszont ne használjunk szögesdrótot és a falak tetején üvegszilánkos védelmet
8. a műszaki kialakításnál vegyük figyelembe a könnyű fenntarthatóságot
9. ha kerítésünk zavaróan átlátható, a belátás akadályozására a növényzet telepítése javasolható, de a kerítés menti sövény sáv távolságának meghatározásánál figyeljünk a növényfaj növekedési erejére
10. a kerítésre csak úgy futtassunk kúszónövényeket, hogy azok sem a kerítést ne tegyék tönkre, sem a járdán való haladást ne akadályozzák (pl. drótkerítésre ne futtassunk trombitafolyondárt vagy lilaakácot)

6. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

Közterületek – utcák, terek

A közterületek esztétikája különösen fontos településünk számára, mert - egyrészt a mi magunk közvetlen környezetét adja - másrészt az idegenek (látogatók) leginkább ezek látványán keresztül formálnak képet községünkről. A közterületek folyamatos jókarbantartása és fejlesztése együtt kell, hogy járjon a hagyományos településkép megőrzésével. Ennek során figyelni kell a településkép tájba-illesztésére, lehetőleg fokozatos átmenetet kell képezni a beépített területektől a be nem épített területek felé. Kiemelten fontos a közterületek megjelenésénél a rendezettség=harmonikusság=egységesség érzete, melyet mind a település belsejében, mind azon kívül éreznünk és törekednünk kell rá, egészen a szomszéd település határáig. A felújításoknál és az új fejlesztéseknél, majd ezeket követően a szakszerű és

folyamatos
fenntartás
során ezt az
egységes
megjelenést
ajánlott
következtesen
és hosszútávon
végigvinni.

Sáregres Településképi Arculati Kézikönyve

6. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

A meglévő ház értékeit megtartva és a kortárs építészet eszközkészletét felhasználva újítták fel az utcára merőleges gerincű, tornácos családi házat.

A hagyományos építőanyagok használatának, a települési tégl architektúra figyelembe vételével, az egyszerű tömegformálásnak és a hagyománykövető, letisztult homlokzatképzésnek hála, az épület új formájában is illeszkedik a falusias lakókörnyezetek léptékébe és karakterébe.

Jó példa arra is, milyen módon lehet a tömegarányokat megtartani, miközben a hőszigetelést is megoldották.

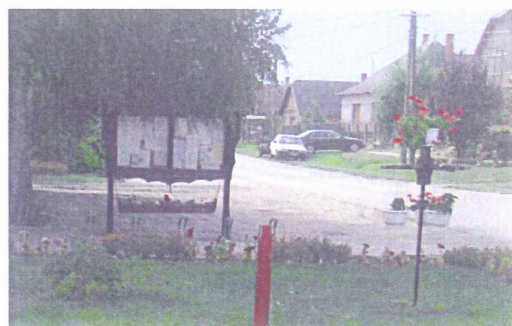
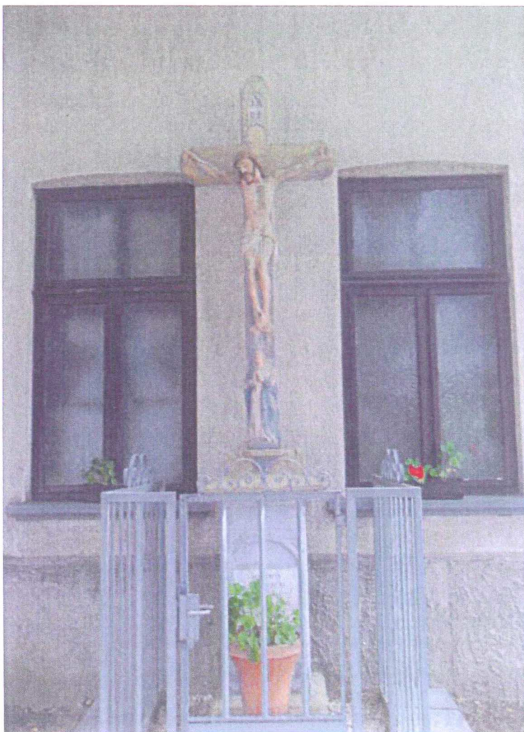

7. JÓ PÉDÁK BEMUTATÁSA

Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

A településhez, az utcaképhez a különböző reklámhordozók, reklámok, cégérek, utcabútorok és egyéb műszaki berendezések ugyanúgy hozzátartoznak, mint a házak, közterületek, kertek.

Mai modern világunkban nélkülözhetetlen a különböző kényelmi berendezések használata, ugyanakkor elhelyezésüknél, kialakításuknál fontos szempont a „láthatatlanság”, kerülni kell a főhomlokzaton való megjelenést.

A reklámhordozókra, reklámokra, cégérekre pont az ellenkező állítás igaz, amely szerint azok célja pont a figyelem felkeltése, a tájékoztatás, de ez esetben is meg kell találni a kellő egyensúlyt.

Egy szépen megmunkált cégér, egy jól megválasztott cégtábla házunk díszévé válik, a ház részét képezi és nem „él önálló életet”. Ugyanez elmondható egy jól elhelyezett, igényes utcabútorról, amely a közterülettel alkot szerves egészet.

Mindkét esetben fontos az alkalmazott anyagok és a megfelelő méret megválasztása, a környezethez való alkalmazkodás érdekében.

8. IMPRESSZUM

SÁREGRES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

cím: 7014 Sáregres Kossuth u. 10.

Polgármester: Tiringner Mária

Főépítész: Borsik Beáta

KÉSZÍTETTE: Kállai Éva, Hornyák Szabolcs

SZÖVEG: : Kállai Éva, Hornyák Szabolcs

FÉNYKÉPEK: Hornyák Szabolcs

(A légi fotókat készítette Civertan Bt. 1064 Budapest, Izabella u. 69. fsz. 2.)

Az 5. fejezet ábrái a Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. szerkesztési sablonjának felhasználásával készült.

A kézikönyv készítésekor felhasználtuk Meggyesi Tamás hagyományos lakókörnyezeti kultúrákra vonatkozó kutatásainak eredményeit és Tóth Zoltán Építész – városépítészeti hagyományok és modernizáció könyvét.

Sáregres, 2017. október